

Ledenbijeenkomst 24 april 2015

Voorzitter Hans Hellingman opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen van harte welkom. Het programma is deze keer extra bijzonder. Na de pauze, omstreeks 21:00 uur geven Mieke Mol en Wim Reek een bijzondere presentatie over de geschiedenis van de toneelvereniging Aurora van Warder.

mededelingen

Hans heeft een aantal mededelingen. De secretaris Rob van Gerve kan er vanavond niet bij zijn, wegens andere verplichtingen. Er zijn een aantal bestuursleden aftredend/herkiesbaar. Aangezien dit niet in het programma voor vanavond vermeld was, wordt dit verschoven naar de volgende vergadering in het najaar, dit met goedvinden van de aanwezigen. De herbenoeming van de kascommissie zal ook in het najaar plaatsvinden.

Deze ledenbijeenkomst is wat vervroegd i.v.m. de vakantieperiode. Hierdoor moesten voorgaande jaren veel leden de voorjaarsbijeenkomst missen. De opkomst is met ruim 40 personen inderdaad beter dan voorgaande jaren.

Het jaarboekje verschijnt dit jaar wat later dan tot nu toe gewoon was. Eind mei, begin juni zal dat in de brievenbus vallen.

Hans vraagt aandacht voor de vitrine kast. Hierin zijn weer nieuwe schenkingen te zien. Willem-Jan heeft de inhoud net weer vernieuwd, dus neem een kijkje in de pauze.

Samen met Aaf Bakker, die de verslagen van de gemeenteraad transcribeert, is Gonda Bellis naar een inspiratiedag over immaterieel cultureel erfgoed geweest. Deze dag was georganiseerd door Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed. Het was een bijzonder inspirerende en goed bezochte dag.

Gonda Bellis gaf een kleine toelichting op verzoek van de voorzitter.

Kern van de dag was hoe je cultureel erfgoed ook voor het nageslacht goed bewaard.

Bijzondere aandacht werd gevraagd voor erfgoed dat nu nog levend is. Het is belangrijk om dat nu al vast te leggen. Voor Warder kun je daarbij denken aan de Warder Schots.

Tenslotte geeft Hans aan dat er nog steeds een nieuwe secretaris moet worden gevonden.

Vorig jaar december heeft Rob van Gerve aangegeven dat hij, na ruim 4 jaar, per juli daarmee wil stoppen. Hij blijft overigens wel lid van het bestuur en zal zich actief blijven inzetten. De secretaris is de motor achter het bestuur. Het is dan ook van groot belang dat we zo snel mogelijk een opvolger voor Rob vinden. Degenen die zich daarvoor interesseren kunnen zich bij Hans melden.

Jaarrekening 2014

De penningmeester Han van Rozelaar gaat verder met de jaarrekening 2014. We sluiten 2014 af met een positief resultaat van € 703,09. De saldi op onze bankrekeningen zijn aanzienlijk lager dan eind 2013. Dat komt door onze inzet voor de documentaire over de ruilverkaveling en de streekverbetering in de Zeevang. Die documentaire maken we samen met de historische verenigingen van Middellie en Oosthuizen. Warder houdt de kas. Daarbij hebben wij een bedrag van € 1800,- voorgefinancierd voor Middellie en Oosthuizen. Dat bedrag komt in 2015 terug.

Dan zal onze financiële positie weer zijn zoals we die willen, een reserve van ruim één jaar omzet, om zo vervanging van onze apparatuur – laptop, scanner – en andere nodige uitgaven te kunnen financieren.

De kascommissie, bestaande uit Anneke Arzoni en Jaap Visser, hebben de jaarrekening bestudeerd en goedgekeurd. Ook de aanwezige leden kunnen met de jaarrekening instemmen. Deze is daarmee vastgesteld, met dank aan Anneke, Jaap en Han voor hun inzet. Jaap Visser heeft het nu voor het laatst gedaan, Anneke Arzoni was niet aanwezig. Hier komen we in de volgende ledenbijeenkomst op terug.

Hierna geeft Han een toelichting op de financiële situatie in 2015. Tot nu toe zijn er nog geen wezenlijke uitgaven gedaan. Die komen er binnenkort wel als we de rekening voor het jaarboekje en de verzendkosten moeten betalen. (schatting ca. € 900,00. Tegelijkertijd loopt het innen van de contributie. In de 2^e helft van mei zal de contributie automatisch afgeschreven worden bij diegene die een machtiging hebben ondertekend.

Stand van zaken activiteiten

De voorzitters van de verschillende werkgroepen lichten toe wat er in hun werkgroep is gedaan.

Willem Jan Roelofs geeft aan dat voor de werkgroep archief er inmiddels bijna 2.600 foto's van het dorp en van de huizen in het dorp zijn gedigitaliseerd. Ook zijn er bijna 1.600 foto's van mensen gedigitaliseerd. Daarmee zijn deze foto's veilig gearchiveerd. We gebruiken ze voor ons jaarboek en op onze website, vooral bij de kadastrale geschiedenis, waarover Hans straks meer zal vertellen. Ook zijn we gestart met de inventarisatie van gegevens over de inwoners van Warder uit de burgerlijke stand. De bedoeling is dat de gegevens aan elkaar gekoppeld worden, hetgeen in voorbereiding is.

Hans Hellingman licht de vordering toe van de geschiedenis van de huizen (kadastrale geschiedenis). Tot en met Warder 169, inclusief de Badhuisweg, staat de kadastrale geschiedenis inmiddels op de website. Dit jaar verwachten we de rest van het dorp te kunnen doen. Daarna gaan we door met de IJsselmeerdijk. Als we een stuk van het dorp op de website hebben gezet, krijgen de betrokken bewoners een brief daarover in de bus. Aan het bezoek van onze website op dat moment merken we dat zij dan ook ze graag willen zien wat voor informatie ze dan aantreffen.

Zoals we eerder hebben aangegeven treffen we de voorbereidingen om ook meer gegevens over de bewoners van de panden toe te voegen. Daarvoor gebruiken we de gegevens uit de burgerlijke stand en de vele foto's van Wardernaren die we inmiddels gedigitaliseerd hebben.

Voor het openbaar bestuur ondersteunt Aaf Bakker ons om de handgeschreven verslagen van de gemeenteraad te "transcriberen"; in Word over te zetten. Dat is enorm belangrijk, omdat we daarmee veel makkelijker informatie beschikbaar krijgen. Aaf werkt hier hard aan en heeft de verslagen van de gemeenteraad tot 1900 klaar. Er rest nog de periode vanaf 1900 tot 1927. Hierna werden de verslagen getypt en kunnen we die door ze te scannen digitaliseren.

Als de verslagen van de gemeenteraad klaar zijn, gaan we door met de verslagen van de vergaderingen van het college van Burgemeester en Wethouders. Hier staan meer details in dan in de verslagen van de gemeenteraad.

Inmiddels hebben we ook een voorzichtige start gemaakt met het achterhalen van notariële akten. Die akten geven ons meer informatie over bijvoorbeeld de prijs waarvoor woningen destijds werden verkocht en informatie over familie ivm overdracht na scheiding of overlijden..

Willem Jan geeft aan dat voor de bekende families, de familie Bakker is afgerond. In de nieuwsbrief stond de stamboom. In het jaarboek 2014, dat binnenkort verschijnt, staat een artikel. Daarin wordt de stamboom verder uitgewerkt. Daarnaast beschrijft Aaf Bakker haar

tak van de familie. Aan de hand van een interview met Siem Bakker is er ook een stukje over zijn tak van de familie.

Hierna gaan we verder met de familie Kramer. Zoals inmiddels traditie is geworden, komt er in de nieuwsbrief dit najaar de stamboom en in het jaarboek 2015 een verdere uitwerking.

De werkgroep recente geschiedenis is vooral bezig met de documentaire over de ruilverkaveling en streekverbetering in de Zeevang van omstreeks 1960. Al het benodigde filmmateriaal is beschikbaar. Voor een deel is dat archiefmateriaal, zoals de dorpsfilms van Oosthuizen en Kwadijk/Middelie. Daarnaast zijn er filmopnamen gemaakt van de polder een oude ruilverkavelingsboerderij aan de Keizersvenweg en het oude boerenbedrijf van Frikkee. Sleutelpersonen, zoals Clara van Zoelen en Hanna Kooiman zijn geïnterviewd. Ook dat is op film vastgelegd.

Dit najaar zal de documentaire in de dorpen van de Zeevang vertoond worden. Bericht daarover volgt.

De interviews van de oudste Wardernaren gaan we mee door. Ook hebben we nog steeds op ons verlanglijstje staan om een groepsgesprek te organiseren. Het gesprek met de bewoners van de IJsselmeerdijk is prima befallen en smaakt naar meer. In voorbereiding is: Vroegere en huidige bewoners van de Badhuisweg.

Han van Rozelaar licht toe hoe het staat met de kunstenaars in Warder, een activiteit die we recent hebben opgestart. De reden om deze actie op te starten is ons vermoeden dat er in Warder bovenmatig veel kunstenaars actief zijn geweest, aangetrokken door ons prachtige landschap en het bijzondere licht.

Op dit moment zijn wij druk bezig om te inventariseren welke kunstenaars in Warder gewoond en gewerkt hebben. Als die inventarisatie klaar is, dan zal de werkgroep contact opnemen met de nazaten. Van hen hopen we meer informatie te weten te komen. Als we voldoende informatie bij elkaar hebben gekregen, dan is de bedoeling om daar een bijzonder evenement mee te organiseren.

Het gaat met name over welke kunstenaars in Warder gewoond hebben en wat er gemaakt is in die periode.

De werkgroep Warder voor 1800 ligt stil. Wie daar actief in wil worden is bij deze opgeroepen en kan contact opnemen met Rob van Gerve.

Dijkverzwaring en cultuurhistorische waarden

Waar op dit moment veel energie in gestoken wordt, dat is de dijkverzwaring. Die kan van grote invloed zijn op cultuurhistorische resten, denk maar eens aan wat we gevonden hebben bij Warder onder water. We werken hiervoor nauw samen met onze collega's uit Oosthuizen. Op verzoek van het hoogheemraadschap hebben wij onze visie op de dijkverzwaring aangegeven (zie onze website bij actueel). Onze visie concentreert zich op een paar punten.

- niet meer ingrepen dan strikt noodzakelijk
Immers hoe minder er aan de dijk verandert, hoe geringer de kans is dat cultuurhistorische waarden beschadigd worden;
- de dijk is een levend monument, dus de hele nieuwe dijk dient een monumentale status te krijgen
Door de eeuwen heen is de dijk steeds weer aangepast, van eerst een lage wierdijk tot de dijk zoals we die nu kennen. Die veranderingen horen bij de dijk. Als er nu weer een verandering komt, dan vinden zij dat de nieuw gecreëerde dijk weer in zijn geheel de bescherming van een monumentale status moet krijgen;

- als cultuurhistorische waarden aangetast, dan deze goed documenteren, waar mogelijk bergen, anders conserveren ter plekke
Als de uitkomst van een brede maatschappelijke afweging is dat er cultuurhistorische waarden door de verandering in de dijk aangetast kunnen worden, dan zal de historische vereniging dat respecteren. Daarvoor moeten wel een paar voorwaarden gelden. Als eerste moet voldoende duidelijk zijn waar het om gaat, dus voldoende onderzoek. Dat kan ook betekenen aanvullen onderzoek ter plekke, zoals bij Warder onder water. Als er heel waardevolle zaken gevonden worden, denk aan de sarcofaag bij Etersheim, dan dienen die geborgen te worden. De andere cultuurhistorische waarden dienen veilig onder de grond opgeborgen te worden. Immers dan weten we wat er ligt en de grond beschermt deze waarden tegen aantasting;
- geen aantasting Etersheimer Braak
De Etersheimerbraak is in klein formaat een levend voorbeeld van de geschiedenis van Waterland. Dat dient onaangetast te blijven;
- informatie over cultuurgeschiedenis publiek maken
Bij de voorbereiding van de dijkverzwaring komt heel veel informatie beschikbaar over de cultuurhistorie. Laten we die informatie gebruiken en voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk maken. Denk aan informatieborden, informatie op internet enzovoort. Zo kunnen meer mensen nog meer genieten van ons prachtige landschap en zijn bijzondere geschiedenis.

Wim Procee meldt: Archeoloog Bartels uit Hoorn heeft onderzoek gedaan met een speciale boot met apparatuur zodat er grondlagenstructuur bekend is. Daarmee zijn verschillende interessante zaken gevonden.

John van Lent meldt: Met name gaat het over de slag om Hoorn in 1573, informatie volgt.

Hiermee sluit het programma voor de pauze af.

De geschiedenis van Aurora

Voor dit onderdeel van het programma hebben wij ook niet leden uitgenodigd.

Wim Reek en Mieke Mol presenteren de geschiedenis van Aurora vanaf de oprichting in 1876. Zij doen dit verkleed als een van de oprichters, Dominee Benit en een van de eerste werkende leden, mejuffrouw Maartje Bachman. Zij laten zien hoe de vereniging als Rederijkerskamer begint: Vooruitgang zijt ons doel. Nuttig en aangenaam werkzaam. Veel programma's zijn bewaard gebleven, waarbij o.a. de bijzondere schrijfwijze opvalt: bijvoorbeeld :“Des avonds ten 6 ½ ure”

Genoemd werden verder o.a. Boekhandel I.P. Oud in Warder, waar de programma's gedrukt werden en de thuisbasis, café A. Meereboer. Zij speelden zelf ook mee.

Er worden diverse programma's getoond met de rolverdelingen en er wordt ingegaan op de reglementen. Zo mochten getrouwde dames niet werkend lid van de vereniging zijn. Stel je voor dat je als getrouwde vrouw de echtgenote van iemand anders moest spelen(...). Dus waren de vrouwelijke spelers allemaal juffrouwen, die zodra ze in het huwelijk traden, afscheid namen van de vereniging. Verder komen de 10-jaarlijks terugkerende jubilea uitgebreid aan de orde. ook wordt veel fotomateriaal getoond. In de loop van de presentatie verkleden Wim en met name Mieke zich nog een aantal keer om mee te gaan met de tijd. Zo komt zij op een gegeven moment op als haar grootmoeder, T. Kout-Doets. Zij was, na eerst lid te zijn geweest voor haar huwelijk, de eerste getrouwde dame die werd toegelaten als lid. Dit was kort na 1945. Hierna volgden er velen. Ook was het werkend lidmaatschap voorbehouden aan inwoners van Warder. Later word dit enigszins versoepeld door ook economisch gebonden aan warder toe te laten.

Het fotomateriaal roept veel reacties uit de zaal op als men de gefotografeerde oud-leden herkent. Door de enthousiaste reacties uit de zaal loopt de presentatie dermate uit dat deze pas om 22.45 uur wordt afgerond.

De voorzitter besluit daarom om het laatste onderdeel, voorproefje op de presentatie van Warder in oude gevelstenen, te laten vervallen en door te schuiven naar de najaarsbijeenkomst. Zo komt een einde aan een zeer geslaagde en boeiende avond.